

**TÜRK GIDA KODEKSİ GIDALARIN AİT OLDUĞU PARTİYİ TANIMLAYAN  
İŞARETLER VEYA NUMARALAR HAKKINDA TEBLİĞ  
(TEBLİĞ NO: 2026/11)**

**Türk Gıda Kodeksi Gıdaların Ait Olduğu Partiyi Tanımlayan İşaretler veya Numaralar Hakkında Tebliğ (2012/7) ile**

**Türk Gıda Kodeksi Gıdaların Ait Olduğu Partiyi Tanımlayan İşaretler veya Numaralar Hakkında Tebliğ (2026/11) karşılaştırıldığında** yeni düzenleme kavramsal netlik, izlenebilirlik ve işletmeci sorumluluğu açısından önemli değişiklikler içerir. Aşağıda maddeler üzerinden sistematik analiz yer almaktadır.

## **1. Temel Yaklaşım Farkı (Genel Analiz)**

### **2012 Tebliği**

Daha kısa ve **teknik olarak minimal** bir düzenlemedir.

Parti tanımı **genel** tutulmuştur.

Parti belirleme sorumluluğu **üretici / imalatçı / ambalajlayıcı / ithalatçı ilk satıcı** arasında paylaşılmıştır.

### **2026 Tebliği**

AB mevzuatına daha yakın ve **izlenebilirlik odaklıdır**.

Parti tanımı **daha detaylı teknik kriterlerle genişletilmiştir**.

Sorumluluk **ağırlıklı olarak üreticiye verilmiştir**.

**Kayıt tutma zorunluluğu** getirilmiştir.

**Tarih = parti numarası** kullanımı için açık düzenleme yapılmıştır.

Özetle yeni tebliğ **gıda güvenliği ve geri çağırma sistemleri için daha güçlü bir izlenebilirlik altyapısı** kurmaktadır.

---

## 2. Dayanak Mevzuat Farkı

### 2012 Tebliği

**Dayanak:** Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği (2011)  
**AB 89/396/EEC Direktifi**

### 2026 Tebliği

**Dayanak:** Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği (2020)  
**Gıda Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliği (2017)**

#### **Bilimsel Değerlendirme:**

Yeni düzenleme **modern etiketleme mevzuatıyla entegre edilmiştir.**

---

## 3. Tanım Değişiklikleri (Çok Önemli)

### Parti Tanımı

#### 2012 Tebliği

Aynı koşullarda üretilen, imal edilen veya ambalajlanan satış birimleri.

#### 2026 Tebliği

##### **Parti Tanımına Eklenen Kriterler:**

- ◆ Belirli zaman dilimi
- ◆ Aynı hammaddeler
- ◆ Aynı Üretim Metodu
- ◆ Aynı Ambalaj
- ◆ Aynı Ambalaj Büyüklüğü
- ◆ Aynı Tip ve Sınıf

Bu değişiklik **parti kapsamını teknik olarak daraltır.**

**Amaç:** geri çağırma durumunda **riskin daha doğru sınırlanması**

---

#### 4. Yeni Eklenen Kavramlar

##### 2026 Tebliği yeni tanımlar getirir:

① **Gıda işletmecisi**

AB mevzuatıyla uyumlu geniş bir tanım.

② **Gıda üreticisi**

Üretim faaliyetinin kapsamı açıklanmıştır.

③ **Parti/Lot numarası tanımı**

2012’de açık bir tanım yoktu.

---

#### 5. Sorumluluk Değişimi (Kritik Fark)

##### 2012 Tebliği

**Partiyi Belirleyebilenler:**

- ◆ Üretici
- ◆ İmalatçı
- ◆ Ambalajlayıcı
- ◆ İthalatta İlk Satıcı

##### 2026 Tebliği

**Partiyi Belirleyen:**

- ◆ Sadece üretici

**Bu Değişikliğin Anlamı:**

- ◆ İzlenebilirlik zinciri **tek merkezli hale getirilmiştir**
  - ◆ Sorumluluk **dağınık olmaktan çıkarılmıştır**
-

---

---

## 6. Tarihin Parti Numarası Olarak Kullanılması

### 2012 Tebliği

- ◆ Eğer etiket üzerinde
- ◆ Son Tüketim Tarihi
- ◆ Tavsiye Edilen Tüketim Tarihi

Gün ve ay şeklinde yazılmışsa **ayrıca parti numarası gerekmez.**

### 2026 Tebliği

**Yeni sistem:** Tarih parti numarası olarak kullanılabilir ancak:

Etikette şu ibare zorunlu: **“Parti/lot numarası, üretim tarihi / son tüketim tarihi / tavsiye edilen tüketim tarihidir.”**

**Bu değişiklik:** tüketici ve denetim açısından **belirsizliği ortadan kaldırır.**

---

---

## 7. Yeni Getirilen Kayıt Zorunluluğu

### 2026 Tebliğinde **YENİ HÜKÜM**

#### **Madde 5/7**

Gıda işletmecileri: kullandıkları parti numarasının parti tanımına uygun olduğunu **kayıt altına almak zorundadır.**

**Denetim Sırasında:** Bakanlığa sunulmalıdır.

Bu Düzenleme: **gıda geri çağırma sisteminin temelini oluşturur.**

---

---

---

---

## 8. AB Mevzuatı Değişimi

### 2012 Tebliği

AB uyumu: 89/396/EEC

### 2026 Tebliği

AB uyumu: 2011/91/EU

Bu yeni AB düzenlemesidir.

---

---

## 9. Geçiş Süreci (Yeni Hüküm)

2012’de geçiş süreci yok.

2026’da: 31 Aralık 2026 son uyum tarihi

Bu tarihten sonra eski sisteme uygun ürün piyasada bulunamaz.

---

---

## 10. Denetim Açısından Pratik Sonuçlar

Yeni teblięle birlikte denetimde kontrol edilecek yeni unsurlar:

- ① Parti tanımı üretim kayıtlarıyla uyumlu mu?
- ② Parti numarası üretici tarafından belirlenmiş mi?
- ③ Parti sistemi üretim parametrelerine uygun mu?
- ④ Tarih parti olarak kullanılıyorsa etiket ibaresi var mı?
- ⑤ Parti sistemine ilişkin **kayıtlar tutuluyor mu?**

---

---

## 11. Denetim Açısından Kritik Risk Noktaları

Yeni tebliğde özellikle şu ihlaller ortaya çıkabilir:

- ◆ Tek parti numarasıyla **çok farklı üretimlerin piyasaya verilmesi**
- ◆ Üretim tarihi = parti numarası kullanılıp **etikette ibarenin bulunmaması**
- ◆ Parti numarası sisteminin **kayıt altına alınmaması**

---

---

## 12. Genel Değerlendirme

Bilimsel ve mevzuat açısından:

### Yeni Tebliğ:

- ◆ İzlenebilirliği güçlendirir
- ◆ Geri çağırma süreçlerini kolaylaştırır
- ◆ Sorumluluğu netleştirir
- ◆ AB mevzuatıyla daha uyumludur

Dolayısıyla düzenleme **gıda güvenliği yönetim sistemleri (ISO 22000, HACCP)** ile daha uyumlu hale getirilmiştir.

---

---